

กระทู้ถามที่ ๔๕๐ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอรายผลการดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโครงการธนาคารน้ำใต้ดิน ๕๑๖ โครงการ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาพนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

ตามรายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ปีที่ ๒ (วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึง ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔) ดังกล่าวนั้น รัฐบาลได้แถลง แผนนโยบายหลักไว้ทั้งสิ้น ๑๒ นโยบาย และได้นำเสนอแนวนโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง ความละเอียด ปรากฏอยู่แล้วนั้นตามนโยบาย ข้อ ๑. การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ ในข้อ ๑.๓.๕ การต่อยอดพระราชอาและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดำเนินการตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง (๑) ให้มีการดำเนินการในโครงการองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นต้นแบบการจัดการน้ำ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ธนาคารน้ำใต้ดิน) จึงขอเรียนถามว่า

๑. ในการดำเนินการของรัฐบาลในนโยบายดังกล่าวนี้ สามารถทำให้กลุ่มเกษตรกรมีรายได้ เพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากมีปริมาณน้ำที่เพียงพอในการทำการเกษตร ส่งผลให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ดังกล่าวนั้น มีตัวชี้วัดใดที่กำหนดไว้ในแผนงาน กิจกรรม โครงการและมีมูลค่าทางเศรษฐกิจท้องถิ่น เท่าใดจากการดำเนินการใน ๕๑๖ โครงการจากงบประมาณ ๔๖๐.๖๑ ล้านบาทที่ผ่านไปแล้ว ตลอดจนได้มีนโยบายใดในการขับเคลื่อนให้สอดคล้องกับจุดหมายในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ อย่างไร ขอรายรายละเอียด

๒. ในส่วนของการพัฒนาการบริหารจัดการน้ำระบบธนาคารน้ำใต้ดินดังกล่าวนี้สามารถ เก็บกักน้ำใต้ดินไว้ได้ในปริมาณเท่าใด และสามารถนำไปแก้ปัญหาปริมาณน้ำใช้ไม่เพียงพอแก่ประชาชน ในเขตพื้นที่อำเภอใดบ้าง และสามารถเป็นต้นแบบของการจัดการน้ำโดยมีรูปแบบการดำเนินการและ กระบวนการอย่างไร ขอรายรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

แบบบัญชีรายชื่อ

คำตอบกระทู้ถามที่ ๔๕๐ ร.

ของ พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล
เรื่อง ขอทราบผลการดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในโครงการธนาคารน้ำใต้ดิน ๕๑๖ โครงการ

ข้าพเจ้า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง ขอทราบผลการดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโครงการธนาคารน้ำใต้ดิน ๕๑๖ โครงการของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจที่ได้รับความรายงานจากกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

รัฐบาลโดยกระทรวงมหาดไทยมีแผนปฏิบัติราชการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มศักยภาพการพัฒนาสภาพแวดล้อมสู่อากาศ กลยุทธ์ที่ ๒.๒.๔ วางผังเมืองและโครงสร้างพื้นฐานเพื่อบริหารจัดการพื้นที่เสี่ยงจากภัยพิบัติรวมทั้งการแก้ไขปัญหาทั้งระบบ ซึ่งแผนปฏิบัติราชการดังกล่าว สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป้าหมายที่ ๒ สร้างความมั่นคงด้านน้ำและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งน้ำผิวดิน และน้ำใต้ดินให้มีประสิทธิภาพ บริหารจัดการน้ำในระดับลุ่มน้ำให้มีความสมดุลระหว่างความต้องการใช้น้ำทุกกิจกรรมกับปริมาณน้ำต้นทุน เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำและลดจำนวนประชากรที่ประสบปัญหาจากการขาดแคลนน้ำควบคู่กับการเพิ่มประสิทธิภาพใช้น้ำทั้งภาคการผลิตและการบริโภค ป้องกันและลดความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้ง เพิ่มแหล่งกักเก็บน้ำสำหรับใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และได้มีแนวทางการขับเคลื่อนภารกิจ โดยการจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนการก่อสร้าง/ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการน้ำระบบธนาคารน้ำใต้ดินให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นทางเลือกรูปแบบการบริหารจัดการน้ำอีกทางหนึ่ง เพื่อกักเก็บน้ำฝนลงสู่ใต้ดินในพื้นที่ ๓๘ จังหวัด ๑๔๙ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วงเงินงบประมาณทั้งสิ้น ๔๖๐,๖๑๗,๑๐๐ บาท เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วม และภัยแล้งในทุกปี รวมทั้งเพิ่มผลผลิต และรายได้จากการเพาะปลูก เช่น การทำนาปลูกข้าว สวนไม้ผล สวนยางพารา และพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง เป็นต้น รวมทั้งขับเคลื่อนการบริหารจัดการน้ำอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันเพื่อให้สอดคล้องกับ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ หมายเหตุที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตร และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง กลยุทธ์ที่ ๔ การพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีความสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานการพัฒนาและบริหารจัดการแหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน

คำตอบข้อที่ ๒

จากข้อมูลของกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทราบว่า การบริหารจัดการน้ำระบบธนาคารน้ำใต้ดินเป็นการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรน้ำการกักเก็บน้ำฝนที่ไหลหลากและเหลือล้นสามารถทำได้โดยการผันน้ำลงไปกักเก็บไว้ใต้ดิน อีกทั้งยังสามารถเจาะบ่อบาดาลเพื่อสูบน้ำที่กักเก็บไว้กลับมาใช้ในช่วงฤดูแล้ง หรือยามขาดแคลนน้ำ ถือเป็น การบรรเทา และแก้ไขปัญหาการลดลงของระดับน้ำบาดาลและปัญหาภัยแล้งได้ในระยะยาว โดยสามารถแก้ไขปัญหา ปริมาณน้ำใช้ไม่เพียงพอแก่ประชาชนในพื้นที่ ๑๔๙ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๑๔ อำเภอ ๓๘ จังหวัด รวมทั้งสามารถยกระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นต้นแบบการจัดการน้ำตามปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง (ธนาคารน้ำใต้ดิน) ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป อีกทั้งยังเป็นการเผยแพร่องค์ความรู้แก่ผู้ที่สนใจ โดยสามารถ ศึกษาเรียนรู้ได้ในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๖ แห่ง ได้แก่

๑. เทศบาลตำบลหนองมะโมง อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท
๒. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองม่วง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว
๓. เทศบาลตำบลเจ็บบิลิ่ง อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
๔. องค์การบริหารส่วนตำบลวังสามหมอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร
๕. องค์การบริหารส่วนตำบลเก่าขาม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี
๖. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านผึ้ง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

โดยมีกระบวนการขั้นตอนการเรียนรู้ อาทิ การเก็บข้อมูลพื้นฐานด้านทรัพยากรน้ำ การกำหนดทิศทาง ของน้ำใต้ดินการเจาะสำรวจชั้นดิน การวางแผนและกำหนดระบบเติมน้ำ การออกแบบและดำเนินการ ก่อสร้าง รวมถึงการติดตามประเมินผล และวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคเพื่อขยายผลไปยังโครงการอื่น ในพื้นที่

นอกจากนี้รัฐบาลโดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการจัดทำโครงการ เติมน้ำใต้ดินระดับต้น โดยกรมทรัพยากรน้ำบาดาลได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี จำนวน ๒ โครงการ (๑,๖๙๖ แห่ง) ครอบคลุมพื้นที่ ๕๕๗ อำเภอ ซึ่งเป็นรูปแบบการเติมน้ำใต้ดินระดับต้นผ่านบ่อบวง คอนกรีต และได้คาดการณ์ปริมาณน้ำที่สามารถเพิ่มเติมลงสู่ใต้ดิน ประมาณ ๔,๓๖๒,๙๐๐ ลูกบาศก์เมตร ต่อปี ประกอบด้วย ๑. โครงการเติมน้ำใต้ดินในพื้นที่ตำบลทั่วประเทศ ภายใต้โครงการบรรเทา ปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วม ในพื้นที่ ๗๖ จังหวัดทั่วประเทศ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน ๑,๐๐๐ แห่ง วงเงินงบประมาณรวม ๖๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท (มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓) และได้รับการพิจารณาอนุมัติจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณ จำนวน ๑,๐๐๐ แห่ง วงเงินงบประมาณ รวม ๖๒,๙๘๗,๑๐๐ บาท และ ๒. โครงการเติมน้ำใต้ดินระดับต้นในพื้นที่

ตำบลทั่วประเทศ ภายใต้โครงการสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ปี ๒๕๖๓/๒๕๖๔ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน ๖๙๗ แห่ง วงเงินงบประมาณ รวม ๖๔,๓๓๓,๑๐๐ บาท (มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔) และได้รับการพิจารณาอนุมัติจัดสรรงบประมาณ จากสำนักงานงบประมาณ จำนวน ๖๙๖ แห่ง วงเงินงบประมาณรวม ๕๕,๓๘๗,๖๘๐ บาท